

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ενότητα 7: Πολιτιστικός Σχεδιασμός -Η Περίπτωση
του Museumsquartier.

Νικόλας Καραχάλης

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΠΜΣ Χωροταξία-Πολεοδομία

Νικόλας Καραχάλης

Πολιτιστικός Σχεδιασμός -Η Περίπτωση του Museumsquartier

The Barbican logo is a bright orange circle with the word "barbican" written in white lowercase letters inside it.

barbican

art / theatre / music
dance / film / education
conferences / library
restaurants / bars

3

Πολιτιστική δραστηριότητα, χρηματοδότηση και μουσεία (α)

- Ο οικονομικός προγραμματισμός και ο σχεδιασμός προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την αβεβαιότητα του μέλλοντος. Η **οικονομική κρίση** έπληξε σημαντικά τον πολιτιστικό τομέα παγκοσμίως λόγω της μείωσης των χορηγιών που συχνά καλύπτουν μεγάλο μέρος των λειτουργικών εξόδων.
- Ο «**κρατικοδίαιτος πολιτισμός**» επίσης συνοδεύεται από αβεβαιότητα και απαιτεί προσοχή όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίων με δεδομένες τις καθυστερήσεις και τις συχνές περικοπές.

Πολιτιστική δραστηριότητα, χρηματοδότηση και μουσεία (β)

- Τα **Ευρωπαϊκά προγράμματα** συχνά αναφέρονται σαν «μαγική λύση», στην πραγματικότητα απαιτούν όμως τη συμμετοχή σε διαδικασία διαγωνισμού, τον δανεισμό, περιλαμβάνουν «δύσκολη» λογιστική διαχείριση, κ.ά.
- Η χρηματοδότηση **μέσω δανεισμού** δεν είναι πάντα εφικτή!
- Συνεργασίες Πολιτιστικών Επιχειρήσεων (5M, Creativity for Thess, MQ Vienna, κα).

Βιέννη: Museumsquartier

- Βιέννη: Γενικά Στοιχεία/Πολιτιστικό προφίλ.
- Ιδιαίτερη περίπτωση όπου η στρατηγική αφορά μία εκτεταμένη αστική περιοχή μουσείων. Αποτελεί παράλληλα κύριο άξονα στη στρατηγική μάρκετινγκ της πόλης.
- Πρόσφατη ανάπλαση: 2001.

Μάρκετινγκ Μουσείων

Χρήση Twitter

Top Retweets

Tweet	Possible Reach
Whoa! RT @MuseumModernArt Amazing installation of 1,000 melting ice men done to highlight global warming http://tr.im/ArjV	193956
RT @MuseumModernArt Say hello to Tim Burton's mischievous little robot. What's he doing blowing up MoMA's logo!? http://tr.im/EOVt	154525
RT @MuseumModernArt Yes, the artist talk with Artur Zmijewski is tonight at 6 pm at MOMA. Tickets R free. RSVP here: info@artisrael.org	154525
RT @MuseumModernArt Tonight showcasing work of creative production. Jonathan Harris, @Swissmiss, DJ Spooky & others - http://tr.im/hFap	154525
RT @MuseumModernArt Sat night is 1st MoMA MiXX dance party w/ artist DJs, @flavorpill_nyc & Hercules and Love Affair. http://tr.im/momamixx	95578

Ιστορία του Museumsquartier

- Πρώην αυτοκρατορικοί στάβλοι.
- 60.000τμ.
- Γειτνιάζει με το αναδυόμενο 7ο διαμέρισμα.
- Σχεδιασμός:Ortner & Ortner.
- Αντιδράσεις (χαρακτηρίστηκε «κακοηθές καρκίνωμα» και «περιοχή-τέρας»).
- Πύργος Ανάγνωσης: Μνημειακό Κτίριο που τελικά δεν πραγματοποιήθηκε.

Εικόνα 6

Περιγραφή

- Μουσεία:
  - *Leopold Museum.*
  - *Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Βιέννης (Architekturzentrum Wien).*
  - *Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien (MUMOK).*
  - *KUNSTHALLE Wien.*
  - *Παιδικό Μουσείο ZOOM.*
- Ειδικά Καταστήματα.
- Ελεύθερος χρόνος (Εστιατόρια/καφέ, κλπ).
- Υπηρεσίες.
- Γεγονότα (π.χ. Φεστιβάλ Βιέννης, ImpulzTanz).

Website

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window with the address bar displaying <http://www.mqw.at/?lang=1>. The website content is organized into a grid of 12 exhibition cards:

- Card 1:** Image of a white mannequin in a suit. Text: "MR. WINTER THE KING OF COLOMBUS ISLANDS", "WINTER IM MQ 11.11. - 23.12.", "Kunst bis 17.01", "Cézanne - Picasso ... LEOPOLD MUSEUM".
- Card 2:** Image of a painting. Text: "Kunst bis 17.01", "Cézanne - Picasso ... LEOPOLD MUSEUM".
- Card 3:** Image of a colorful city illustration. Text: "Kinderkultur bis 27.02", "Moneten, Kies und K... ZOOM Kindermuseum".
- Card 4:** Image of a man with a beard and crown. Text: "Outdoor, Tanz/T... bis 17.10", "DAS NIBELUNGENLIED ... Hof 2".
- Card 5:** Image of a dark, cracked object. Text: "Kunst, Mode/Design bis 21.11", "The Art of Design. ... freiraum quartier21 INTE...".
- Card 6:** Image of a person sitting. Text: "Tanz/Theater/Musik bis 17.10", "Freelance Stenographer MUMOK".
- Card 7:** Image of a white stick. Text: "Eisstockbahn Winter im MQ".
- Card 8:** Image of a cartoon character. Text: "Kunst bis 01.11", "KABINETT für Wort ... KABINETT comic passage".
- Card 9:** Image of a modern interior. Text: "L 04.04".
- Card 10:** Image of two people. Text: "L 08.11".
- Card 11:** Image of a blue face. Text: "L 04.11".
- Card 12:** Image of a woman's face. Text: "L 05.11".

The Windows taskbar at the bottom shows the system tray with the date and time "4:15 μμ" and several open applications: "έναρξη", "dialexeis 2010", "Startseite | Museums...", "Kink FM on AIR", and "Microsoft PowerPoint ...".

Wiener Festwochen

Quartier 21

Το Quartier 21 αποτελεί ξεχωριστή οντότητα στο πλαίσιο του ΜQ, εξειδικεύεται στη παραγωγή σύγχρονου πολιτισμού και καταλαμβάνει 6.000 τ.μ. Στο πλαίσιο του Quartier 21 δραστηριοποιούνται 40 διαφορετικές μεσαίες και μικρές αυτόνομες πολιτιστικές επιχειρήσεις, ενώ υπάρχει και δυνατότητα διαμονής καλλιτεχνών (κυρίως από το εξωτερικό). Από πλευράς κόστους η λειτουργία του δεν θεωρείται κερδοφόρα (καλύπτονται τα κόστη λειτουργίας), συνολικά όμως θεωρείται παράγοντας επιτυχίας για το ΜQ συνολικά.

Προβολή

- Designer του μήνα.
- Artnight.
- Website.
- Μηνιαίο Ένθετο σε κυριακάτικη εφημερίδα.
- Ετήσιες Καμπάνιες με νέο σλόγκαν και νέες εικόνες.
- Ειδική Προβολή τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Διοργάνωση Γάμων.

MQ Man – Kultur Fuer Alle!

Πολιτική Εισιτηρίων (Packaging) (α)

- The **MQ Kombi Ticket** or combination ticket covers admission to the Architekturzentrum Wien, the KUNSTHALLE wien, the Leopold Museum, and the Museum of Modern Art Ludwig Foundation Vienna (MUMOK). It also entitles you to reduced admission to the ZOOM Kindermuseum, evening events in the Tanzquartier Wien, and tours of the MQ complex. Price: € 25.
- The **MQ Art Ticket** covers admission to the Leopold Museum, the Museum of Modern Art Ludwig Foundation Vienna, and the KUNSTHALLE wien. Also entitles you to a 50% discount on tours of the MQ complex. Price: € 21.50.

Πολιτική Εισιτηρίων (Packaging) (β)

- The **MQ Duo Ticket** covers admission to the Leopold Museum and the Museum of Modern Art Ludwig Foundation Vienna and entitles you to a 50% discount on tours of the MQ complex. Price: € 16 / reduced: € 11.
- **MQ Family Ticket:** Admission to the Leopold Museum and Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien (MUMOK) for 2 adults and 2 children up to the age of 13. Price: € 29.

Μελέτη Ικανοποίησης (α)

- Η **Μελέτη Ικανοποίησης Επισκεπτών** που πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2004 περιλάμβανε σημαντικά στοιχεία για την επιτυχία του εγχειρήματος.
- Τα σημαντικότερα συμπεράσματα της έρευνας αφορούν το προφίλ των επισκεπτών: οι πιο τακτικοί επισκέπτες είναι κυρίως νέοι με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, ενώ ο μέσος όρος είναι τα 35 έτη. Ωστόσο το 43% των επισκεπτών είναι μεταξύ 20-29 ετών, γεγονός που δείχνει την τάση ολοένα και μικρότερες ηλικίας να μονοπωλούν το χώρο. Ένα άλλο ενδιαφέρον συμπέρασμα αφορά τη συμβολή του ΜQ στην ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού: το 10% των τουριστών ανέφεραν το ΜQ ως τον πρωτεύοντα λόγο για την επίσκεψή τους στη Βιέννη, ενώ το 59% το ανέφεραν ως σημαντικό στοιχείο προσέλκυσης στην πόλη. Από το σύνολο των ερωτώμενων, το 28% δήλωσε πως επισκέπτεται το χώρο πρώτη φορά και στην ερώτηση πώς έμαθαν για την ύπαρξη του ΜQ η πλειοψηφία απάντησε ότι το πρωτοέμαθε είτε μέσω φίλων είτε από ταξιδιωτικό οδηγό.

Μελέτη Ικανοποίησης (β)

- Πολύ σημαντικό γεγονός θεωρείται το υψηλό ποσοστό ικανοποίησης από το MQ το οποίο αγγίζει το 89%.

Επισκεψιμότητα

- Σύμφωνα με στοιχεία που απέστειλε η διοίκηση την περιοχή επισκέπτονται περίπου 3,5 εκατ. επισκέπτες ετησίως, περίπου 10.000 επισκέπτες ημερησίως δηλαδή. Στοιχεία σχετικά με την εποχικότητα των επισκέψεων δεν υπάρχουν, ωστόσο αναφέρεται η έντονα πτωτική τάση το καλοκαίρι (για την οποία έχει σχεδιαστεί ειδική διαφημιστική προβολή με τίτλο MQ Sommer).
- Τα μουσεία της περιοχής δέχονται περίπου 1,1 εκατ. επισκέπτες (1,08 εκατ. το 2002 και 1,095 εκατ. το 2003).
- Γάμοι/ειδικά γεγονότα

Πηγές στο διαδίκτυο

- [Museumsquartier Wien](#) (Η επίσημη ιστοσελίδα του Museumsquartier Wien).
- [Tanzquartier](#) (Η ιστοσελίδα του Tanzquartier).
- [quartier 21](#) Η ιστοσελίδα του quartier 21.
- [Πληροφορίες για τα κτίρια Halle E και G.](#)
- [Ο οργανισμός MUMOK.](#) Ιστοσελίδα του οργανισμού MUMOK.
- [Δήμος της Βιέννης](#) Πληροφορίες για το δήμο της Βιέννης.

Πηγές (α)

Βιβλία – Άρθρα:

- Bagwell, S. (2008), “Creative Clusters and City Growth”, *Creative Industries Journal*, Vol. 1, pp.31-46.
- Florida R., 2004, *The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure, Community and Everyday Life*, Basic Books, New York.
- Karachalis N. (2011), «The regeneration of inner city neighbourhoods and the role of cultural industries: The case of Psiri in Athens». In Cremaschi M., Eckhard F. (eds.), *Changing Places, Urbanity, Citizenship, and Ideology in the New European Neighbourhoods*, pp.142-159 Techne Press, Άμστερνταμ (ISBN: 978-90-8594-037-1).
- Landry, C. (2000), *The Creative City: A Toolkit for Urban Innovators*, Earthscan Publishers: London.
- Mommaas H., (2004, “Cultural Clusters and the Post-Industrial City: Towards the Remapping of Urban Cultural Policy”, *Urban Studies*, **41**(3): 507-532.

Πηγές (β)

- **Βιβλία – Άρθρα (συνέχεια):**
- Γοσποδίνη, Α. (2006), «Σκιαγραφώντας, ερμηνεύοντας και ταξινομώντας τα νέα τοπία της μεταβιομηχανικής πόλης» στο Γοσποδίνη, Α., Μπεριάτος, Η.(επ.), *Τα νέα αστικά τοπία και η ελληνική πόλη*, Εκδ. Κριτική: Αθήνα: σελ. 26-51.
- Δέφνερ Αλ., (1999), «Πολιτιστικός Τουρισμός και Δραστηριότητες Ελευθέρου Χρόνου: Η επίδραση στη λειτουργία των πόλεων», στο Οικονόμου Δ., Πετράκος Γ., *Η ανάπτυξη των ελληνικών πόλεων*, Gutenberg – Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος: σελ. 93-116.
- Καραχάλης Ν. (2010), «Πολιτικές σχεδιασμού για την εγκατάσταση πολιτιστικών βιομηχανιών στις κεντρικές περιοχές των πόλεων: Σύγκριση τριών ευρωπαϊκών πρωτευουσών με την Αθήνα», Άρθρο στα πρακτικά του 10ου Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου Κεφαλονιάς σελ. 383-395, Αργοστόλι, 2-4 Ιουλίου, 2010, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τέλος Ενότητας 7

Πολιτιστικός Σχεδιασμός -Η Περίπτωση του Museumsquartier.

